

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน
ตามความคิดเห็นของครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา

The Good Governance Administration of the School Administrators
as Perceive by Teacher under the Private Vocational Education Colleges
of Songkla.

สุจิตรา เรืองยั้ง^{1*} และสุนทรี วรรณไพเราะ²
Sujittra Ruengying^{1*} and Suntaree Wannapairo²

¹ นิสิตปริญญาโท, หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ

¹ Graduate student, Master of Education in Educational Administration, Thaksin University.

² อาจารย์ ดร., หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ

² Ph.D., Master of Education in Educational Administration, Thaksin University.

*Corresponding author, E-mail: krunomnam@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครูสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 201 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .968 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) และ LSD

ผลการศึกษาพบว่า ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบพบว่าครูในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพครู, มาตรฐานของครู

Abstract

The aims of studying are to study and to compare the performance according to the teaching professional standard of the teachers under the Satun Primary Educational Service Area Office. The samples used in the research were 327 teachers under the Satun Primary Educational Service Area Office in the academic year 2017. The research instrument was a questionnaire. The statistics used to analysis data for frequency, percentage, mean (\bar{x}), standard deviation (S.D.), t-test, F-test.

The results of the study showed that 1) the performance of the teachers in the schools under study was overall at a high level. The results of comparing the performance according to the professional criterion showed the teachers who had different gender and who had different Age and who had different working experience and who had different graduate and who worked at different sized schools held not different.

Keywords: Teachers Performance, Standard of the Teachers

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สิ่งแวดล้อม รวมไปถึงด้านการศึกษา ดังนั้น ในการบริหารงานท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงนั้น ผู้บริหารจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร เมื่อเป็นเช่นนี้รัฐบาลจึงต้องมีการปรับปรุงระบบการบริหารราชการ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานนำรูปแบบการบริหารมาใช้ในการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีจุดการพัฒนา คือการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศเพื่อให้ประเทศชาติได้เกิดการพัฒนาย่างยั่งยืน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จึงได้มีเจตนารมณ์ให้ทุกคนนำหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีไปใช้บริหาร โดยบัญญัติไว้ในหมวด 5 มาตรา 78 ในวรรค 4 และวรรค 5 ว่า “พัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการพัฒนาปฏิบัติราชการ โดยได้มีการจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน” (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2550) เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว ทั้งภาครัฐ และหน่วยงานทุกแห่งจึงได้มีการนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารราชการ กิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ซึ่งได้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2542 อันหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีนี้ เป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ได้ มุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการบริหารงาน ตรวจสอบการทำงาน โดยการปฏิบัติงานทั้งหลายทั้งปวงได้มุ่งเน้นที่การก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน สังคม และประเทศชาติ

โรงเรียนในฐานะองค์การของรัฐและเอกชนซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษาในการพัฒนาเยาวชนของชาติที่เล็กที่สุด แต่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะขับเคลื่อนการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แนวทางหนึ่งที่จะนำมาถือเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินการด้านต่างๆ ของโรงเรียน คือการใช้หลักธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมีบทบาทและเป็นตัวจักรสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุตามจัดประสงค์ดังกล่าวก็คือ ผู้บริหารสถานศึกษานั้น ๆ นั่นเอง ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องเป็นบุคลากรที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง บริหารงานด้วยความซื่อสัตย์ เป็นธรรม โปร่งใส เป็นแบบอย่างที่ดี จะส่งผลให้ได้รับความศรัทธาเชื่อถือจากครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคนในชุมชน (วิวน ตะนะ, 2554)

ดังนั้นสถานศึกษาจึงเป็นสถาบันทางสังคมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรม และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของสมาชิกในสังคมให้สามารถติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและปฏิบัติให้มีคุณค่าแก่สังคม ช่วยอบรมสั่งสอนให้สมาชิกในสังคมได้พัฒนาบุคลิกภาพ มีกิจริยามารยาท จริยธรรมคุณธรรม เคารพในสิทธิของผู้อื่น รู้จักปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง อีกทั้งยังส่งเสริมหน้าที่การงานให้แก่บุคคลได้เรียนรู้ในอาชีพที่เหมาะสม ซึ่งจะนำไปสู่การเลื่อนขั้นทางสังคม การที่สมาชิกในสังคมจะเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพต่อส่วนรวม ได้รับตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้นมีเกียรติและได้รับการยกย่องขึ้นอยู่กับการเอาใจใส่อย่างจริงจังของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบ ควบคุม กำกับ ดูแลการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนถึงปฏิบัติตามใกล้ชิดกับครูผู้สอนและนักเรียนมากที่สุด คุณภาพของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนขึ้นอยู่กับพฤติกรรมและความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ (ปรัชญา เวสารัชช์, 2554)

ผู้บริหารสถานศึกษานับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคลและบริหารงานทั่วไป โดยยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นเครื่องมือในการนำวิสัยทัศน์และนโยบายสู่การปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และการบริหารงานที่ประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจสั่งการ ดังนั้น การตัดสินใจใด ๆ ย่อมมีผลกระทบต่อหน่วยงานทั้งด้านดีและเสีย อาจทำให้ประสบความสำเร็จหรือเกิดความล้มเหลวได้ หลักธรรมาภิบาลจึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่ดีที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำมาใช้ในการจัดการสถานศึกษา (สมศักดิ์ สุภริรักษ์, 2550)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารข้างต้น พบว่าได้ศึกษากันในหลายๆ พื้นที่ บางพื้นที่ศึกษาในโรงเรียนเอกชน ในขณะที่บริบทของแต่ละสถานที่ตลอดจนปัจจัยต่างๆของผู้ตอบแบบสอบถามมีความแตกต่างกัน ซึ่งทำให้ผลการวิจัยมีความแตกต่างกันด้วย ซึ่งการจัดการศึกษาของอาชีวศึกษาเอกชน ยังมีปัญหาที่หลากหลายขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละแห่ง ซึ่งล้วนแต่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารตามหลักธรรมาภิบาลในอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา โดยจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ส่งผลต่อคุณภาพของครูผู้สอน และผู้เรียนตามลำดับ นอกจากนี้งานวิจัยยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารระดับสูงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียน และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารงาน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครูสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลาที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา แตกต่างกัน
2. ครูสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลาที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา แตกต่างกัน
3. ครูสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา แตกต่างกัน
4. ครูสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลาที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา แตกต่างกัน
5. ครูสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา แตกต่างกัน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

1. แนวคิดหลักธรรมาภิบาล

สัมมา ธรณิธย์ (2553) ได้กล่าวว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารจัดการดูแลประโยชน์ซึ่งกันและกันระหว่างภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไปทุก ๆ ด้านและทุกระดับ เพื่อให้มีการวางกรอบการทำงานอย่างเป็นระบบที่มีความสัมพันธ์ วิธีการมีเครื่องมือที่ก่อให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดี ด้วยความเป็นธรรม เคารพสิทธิอย่างเสมอภาค มีระบบการใช้กฎหมายที่ยุติธรรม มีความรับผิดชอบ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีความโปร่งใส มีความคงเส้นคงวาสามารถตรวจสอบได้ รับผิดชอบต่อสังคม เมื่อตัดสินใจแล้วเปิดเผยเหตุผลได้ การใช้อำนาจมีที่มาที่ไปอย่างเปิดเผย ชัดเจน และสามารถสั่งการได้อย่างไม่มีข้อจำกัด

ปुरुณญาดา กาพย์ตุ้ม (2555) ได้กล่าวว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารจัดการที่ดีสร้างความ เป็นธรรมต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เกิดประสิทธิภาพเน้นการเชื่อมโยงส่วนต่างๆ ของสังคมให้มีการสนับสนุนซึ่งกันและกัน ความเป็นธรรมทั้งในด้านความคิด และด้านการปฏิบัติงาน มีจุดมุ่งหมายเดียวกันมีความเสมอภาค รับผิดชอบต่อสังคม โปร่งใสตรวจสอบได้ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก อันเป็นหลักในการขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จมีความมั่นคงมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

สรุปว่า ธรรมนูญฉบับใหม่ หมายถึง หลักการบริหารแนวคิดใหม่ที่ใช้ในการบริหารจัดการบ้านเมือง เพื่อดูแลทรัพยากร เศรษฐกิจและสังคมให้ดีขึ้น สามารถดูแลผลประโยชน์ซึ่งกันและกันได้ ระหว่างภาครัฐ ภาคสังคม ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไปในทุกๆด้านและทุกระดับ โดยยึดความถูกต้องเป็นธรรมกับทุกฝ่าย สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนการใช้อำนาจในการบริหารพัฒนาให้เป็นไปอย่างมั่นคงยั่งยืนตลอดไป

2. การบริหารงานตามหลักธรรมนูญของผู้บริหารสถานศึกษา

วิภาส ทองสุทธิ (2551) ได้กล่าวไว้ว่า หลักพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ประกอบด้วยหลักพื้นฐาน 6 ประการ ดังนี้

1. หลักนิติธรรม การตรากฎหมายถูกต้อง เป็นธรรม การบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย กำหนดกติกาและการปฏิบัติตามกฎ กติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก

2. หลักคุณธรรม การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจ อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ

4. หลักความมีส่วนร่วม การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจในปัญหาสำคัญของประเทศ เช่น การประชาพิจารณ์การแสดงประชามติ

5. หลักความพร้อมรับผิดชอบ ความตระหนักสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง การกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และมีความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตน

6. หลักความคุ้มค่า การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนร่วม เช่น รมรงค์ให้คนไทยมีความประหยัด ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ

3. การจัดการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา

สถานศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา มีจำนวนทั้งสิ้น 10 สถานศึกษา แบ่งตามขนาดของสถานศึกษา ดังนี้

1) สถานศึกษาขนาดเล็ก

- วิทยาลัยเทคโนโลยีหาดใหญ่
- วิทยาลัยเทคโนโลยีสงขลาเทคโนโลยี
- วิทยาลัยเทคโนโลยีช่างกลภาคใต้
- วิทยาลัยเทคโนโลยีส่องแสงพาณิชย์การ
- วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจวิทยา
- วิทยาลัยวิทยาลัยเทคโนโลยีสิริวิโรบลีเทคนิค

2) สถานศึกษาขนาดกลาง

- วิทยาลัยเทคโนโลยีนครหาดใหญ่

3) สถานศึกษาขนาดใหญ่

- วิทยาลัยเทคโนโลยีหาดใหญ่อำนวยวิทย์
- วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมศึกษาพาณิชย์การ

- วิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการหาดใหญ่

(สืบค้นเมื่อ 29 กรกฎาคม 2560 จาก <http://www.vec.go.th/>)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กิจเกื้อ ส่งกลิ่น (2554) ศึกษาการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มค่ายพระเจ้าตาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 พบว่า การบริหารโรงเรียน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มค่ายพระเจ้าตาก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระยงค์ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สุไรยา สมะลาเต๊ะ (2554) ศึกษาพฤติกรรมการบริหารธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนตาม ความคิดเห็นของบุคลากรทางด้านการสอนในอำเภอจะนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ระดับพฤติกรรมการบริหารธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของบุคลากร ทางด้านการสอนในอำเภอจะนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและราย ด้านอยู่ระดับมาก

นฤพชร อินทวิเชียร (2555) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถาน ศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า ระดับความคิดเห็นของ ครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาใน เขต อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับดีมาก เมื่อเปรียบเทียบตาม ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในในเขตอำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อรพิน ปุณฺณวัฒน์ (2556) ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม ศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบตามประสบการณ์สอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์สอนต่างกันมีความคิดเห็น ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 10 สถานศึกษา รวม 426 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2560 จำนวน 10 สถานศึกษา รวม 201 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morga, 1970) สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากครูในสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ขนาดของสถานศึกษา และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู สังกัดอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา มีข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ 6 ด้าน ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า และนำแบบสอบถามที่ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบจากความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลมาจากการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 – 1.00 เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามสำหรับข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.67 นำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามขั้นตอน ดังนี้ (1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถาน

ศึกษา โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) (2) วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในภาพรวมและรายข้อทั้ง 6 ด้าน (3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศและวุฒิการศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบที แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test Independent) (4) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา จำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) แบบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูในสถานศึกษาเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.75 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 49.25 ในด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.24 อายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.92 และอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.47 ในด้านวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 84.58 และมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 15.42 ในด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระหว่าง 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.26 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.79 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สูงกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.95 ในด้านขนาดสถานศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 55.22 รองลงมาคือ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 30.35 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 14.43 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลาพบว่า ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.1218$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ หลักคุณธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.2002$) หลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.1206$) หลักนิติธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.1182$) หลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.1172$) หลักความรับผิดชอบต่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.0995$) และหลักความโปร่งใส ($\bar{x} = 4.0752$)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา ที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัด โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผล

1. ผลการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน ตามความคิดเห็นของครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับดีมาก โดยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลด้านหลักคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา ได้สรุปดังนี้

2.1 จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า ครูสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่า ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา ที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.5 จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษามีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดัสกรณี เพชรดี (2551) ศึกษาการบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธาน คณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี พบว่า การบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนคติของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์

การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูมีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน การที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ครูที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาไปในทางเดียวกัน คือ ผู้บริหารมีแนวทางการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยนำหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 หลัก มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ภายในองค์กรของตนเอง โดยผู้บริหารปฏิบัติตามระเบียบของวิทยาลัยเสียสละและอุทิศตนเพื่อโรงเรียน ปฏิบัติตนเป็นผู้นำเชื่อถืออยู่เสมอ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรได้ร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ใช้หลักประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมในการบริหารงานและการตัดสินใจ ซึ่งทำให้บุคลากรทุกคนได้รับความเสมอภาค

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการพัฒนาและตระหนักถึงด้านหลักความโปร่งใส โดยผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการเผยแพร่การดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการพัฒนาและตระหนักถึงด้านหลักความรับผิดชอบ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานจนบรรลุผลสำเร็จ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารในทุกองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเปรียบเทียบความสำเร็จของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในแต่ละหน่วยงานมาประยุกต์ใช้ได้

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดสงขลา โดยใช้แนวทางวิเคราะห์ข้อมูลที่สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กิจเกื้อ สังกลิน. (2554). *การบริหารโรงเรียนโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มค่ายพระเจ้าตาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.*

ดัสกรณัฏ เพชรดี. (2551). *การบริหารโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ครูผู้สอนและประธานคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.*

นฤพพร อินทรวิเชียร. (2555). *ศึกษการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในเขตอำเภอรัญประเทศจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.*

- นายกรัฐมนตรีนอร์, สำนัก. (2550). *ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : สำนักงานข้าราชการพลเรือน.
- ปรีชญา เวสารัชช. (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- ปฐมนญาดา กาพย์ตุ้ม. (2555). *การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาท่ามา-เทพพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6*. การค้นคว้าแบบอิสระ ศษ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- วิภาส ทองสุทธิ. (2551). *การบริหารจัดการที่ดี*. กรุงเทพฯ : อินทภาษ.
- วิวน ตะนะ. (2554). *การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย*. การค้นคว้าแบบอิสระ ศษ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สมศักดิ์ สุภีรักษ์. (2550). *มิติการพัฒนาและการบริหารทรัพยากรบุคคล*. นครสวรรค์ : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์.
- สัมมา ธรนิธย์. (2553). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่างจำกัด.
- สุไรอยา สมะละเต๊ะ. (2554). *ศึกษาพฤติกรรมการบริหารธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของบุคลากรทางการสอนในอำเภोजะนะ สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อรพิน ปุญวัฒน์. (2556). *การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607 – 610.